

| LINUX

o m n i e

Adam Bar

Full Stack Developer, Web Enthusiast

<https://adambar.pl/>

Twitter: @NOtherDev

Co to jest Linux?

I dlaczego się go używa?

“ *I'm doing a (free) operating system (just a hobby, won't be big and professional like gnu) for 386(486) AT clones.*

Linus Torvalds
25.08.1991

Początki Linuksa

- Lata 70. i 80. - UNIX - drogi i niedostępny
- Lata 80. - początek ruchu open-source (GNU)
- 1991 - pierwsza wersja jądra Linuksa
- 1993 - pierwsze dystrybucje
- 2004 - pierwsza wersja Ubuntu

Zastosowania Linuksa

- Serwery
- Systemy wbudowane (embedded):
 - Bankomaty
 - Routery
 - Panele dotykowe
 - Telewizory
 - ...
- Mikrokomputery (Raspberry Pi)
- Urządzenia mobilne: Android, Tizen
- Laptopy i komputery domowe

22%

laptopów/desktopów wśród programistów

67%

serwerów

70%

urządzeń mobilnych (Android!)

Dystrybucje Linuksa

“Linux” to samo jądro. Do użytecznego systemu przyda się jeszcze:

- Powłoka (shell) - np. Bash
- Podstawowe programy
- Menedżer pakietów
- Środowisko graficzne (?)

Wszystko razem to **dystrybucja Linuksa** - np. Ubuntu, Debian, Red Hat, SUSE, Gentoo, Android, Chrome OS... i 500 innych.

(ale macOS to nie Linux - choć jest w znacznej mierze zgodny)

Dlaczego Linux?

Pełna kontrola

Linux niczego nie zabroni.

Zaawansowany system
uprawnień
użytkowników.

CLI (linia poleceń)

Mnóstwo małych
wyspecjalizowanych
programów.

Łatwość komponowania
programów
w funkcjonalne
narzędzia.

Automatyzacja

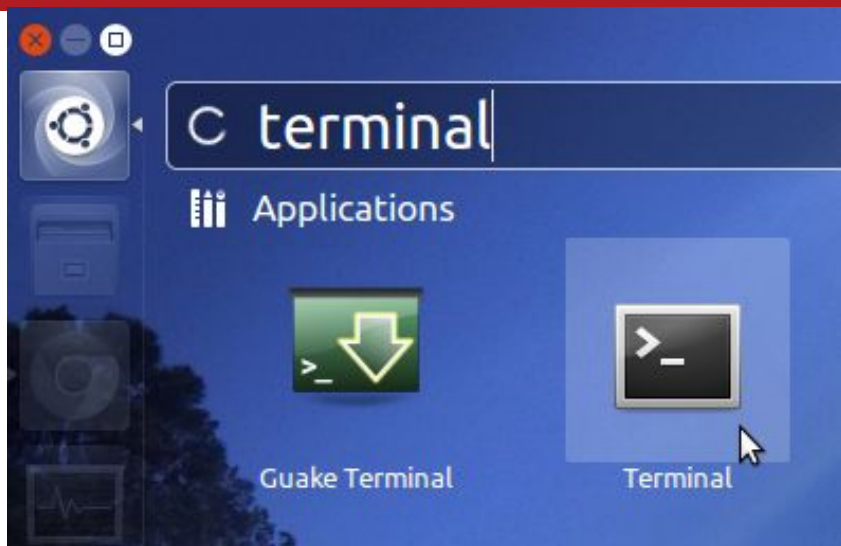
Łatwość tworzenia
skryptów dla
powtarzających
się zadań.

Wbudowane narzędzia
uruchamiania wg
harmonogramu.

```
docker run --name test-ubuntu -itd ubuntu  
docker exec -it test-ubuntu bash
```

terminal

Czyli zapomnij o środowisku graficznym :)

Znak zachęty linii poleceń

adam@komputeradama : /home/adam\$

Nazwa
użytkownika

Nazwa komputera
("hosta")

Bieżąca ścieżka

A tutaj ta zachęta ;)

Struktura plików

Struktura katalogów

- / ("root")
- /home - pliki userów
- /etc - konfiguracja
- /dev - urządzenia
- /tmp - pliki tymczasowe
- /bin - programy
- /sbin - programy systemowe
- /usr/bin - programy, znówu
- /var - zmienne dane, np. logi

System plików

Rozróżnia wielkość liter:
Plik.txt to nie to samo
co plik.txt!

Nie ma "liter" dysków (C:)

Wszystko jest plikiem

Struktura plików zawiera
"specjalne" pliki
reprezentujące
partycje na dysku,
uruchomione procesy,
podłączone
urządzenia itd.

Dzięki temu wszystko
można adresować
jednoznacznie ścieżką,
np. /dev/sda1

system plików

Struktura katalogów, nawigacja po drzewie

| pwd

print working directory

Podaje bieżącą ścieżkę, w której mamy otwarty terminal

```
$ pwd  
/home/adam
```

cd <katalog>

change directory

katalogi specjalne:

- ~ domowy
- poprzedni
- . bieżący
- .. nadrzędny

Zmienia ścieżkę w terminalu

```
$ pwd  
/home/adam
```

```
$ cd /var  
$ pwd  
/var
```

```
$ cd -  
$ pwd  
/home/adam
```

```
$ cd ..  
$ pwd  
/home
```


ls

list

opcje:

-l long

-a all

Wypisuje zawartość katalogu (podanego lub bieżącego)

```
$ ls /
```

```
bin boot  dev  etc  home  lib
```

```
$ ls -la
```

```
total 72
```

```
drwxr-xr-x  1 root root 4096 Oct  3 19:42 .  
drwxr-xr-x  1 root root 4096 Oct  3 19:42 ..  
-rwxr-xr-x  1 root root    0 Oct  3 18:36 .dockerenv  
drwxr-xr-x  1 root root 4096 Oct  3 19:37 bin  
drwxr-xr-x  2 root root 4096 Apr 10 11:29 boot  
drwxr-xr-x  5 root root  360 Oct  7 20:08 dev
```

mkdir <nazwa>

make directory

Tworzy nowy (pod)katalog

```
$ mkdir foo  
$ cd foo  
$ pwd  
/home/adam/foo
```

```
$ mkdir /bar  
$ cd /bar  
$ pwd  
/bar
```

`rmdir <nazwa>`

remove directory

Usuwa pusty katalog

```
$ mkdir foo
```

```
$ ls
```

```
... (jest foo)
```

```
$ cd foo
```

```
$ ls
```

```
$ cd ..
```

```
$ rmdir foo
```

```
$ ls
```

```
... (nie ma foo)
```

cp <z> <do>

copy

opcje:

-r recursive - kopiuje
podkatalogi

Kopiuje pliki między katalogami

```
$ ls  
a.txt
```

```
$ cp a.txt /home/hania
```

```
$ ls  
a.txt  
$ ls /home/hania  
a.txt
```

```
$ cp -r /home/adam /home/jan
```

```
$ ls /home/jan  
a.txt
```

mv <z> <do>

move

Przenosi pliki między katalogami lub
zmienia nazwę

```
$ ls  
a.txt
```

```
$ mv /home/adam /home/jan
```

```
$ cd /home/jan  
$ ls  
a.txt
```

```
$ mv a.txt /home/hania
```

```
$ ls  
$ ls /home/hania  
a.txt
```

rm <plik>

remove

opcje:

-r recursive - usuń

także z podkatalogów

-f force - wiem co
robię!

Usuwa pliki

```
$ ls  
a.txt
```

```
$ rm a.txt  
$ ls  
(pusto!)
```

```
$ rm -rf /tmp/bzdury  
$ cd /tmp/bzdury  
No such file or directory
```

```
$ rm -rf /  
(koniec pracy w tym systemie :))
```

Ćwiczenie 1 - konkurs :)

Znajdź pliki znajdujące się możliwie najgłębiej w hierarchii katalogów w Twoim systemie.

Czy wiesz, że?

Autouzupełnianie: naciśnij tab po wpisaniu fragmentu nazwy katalogu

apt-get

Menedżer pakietów w Ubuntu

apt-get update
apt-get install
<paket>

*Advanced
Packaging
Tool*

Zarządza pakietami (oprogramowaniem)
dostępnym w systemie

```
$ less a.txt  
command not found
```

```
$ apt-get update  
(odświeża listę źródeł)
```

```
$ apt-get install less  
(instaluje pakiet less)
```

```
$ less a.txt  
(ok!)
```

curl <adres>

wget <adres>

Dwa konkurencyjne narzędzia do pobierania z sieci - oba z ogromną ilością opcji.

curl domyślnie wyświetla zawartość na ekran, nie podąża za przekierowaniami.
wget domyślnie zapisuje zawartość do pliku, podąża za przekierowaniami.

```
$ curl wp.pl  
<html>  
<head><title>301 Moved  
Permanently</title></head>  
(...)
```

```
$ wget wp.pl  
(...)  
'index.html' saved [299799]
```

pliki cd.

Wyświetlanie zawartości plików

cat <plik>

conCATenate...

Wypisuje plik/pliki

```
$ cat adam.txt  
Adam Bar
```

head <plik>

Wypisuje pierwsze 10 linii pliku

```
$ head process.log  
(...)
```

tail <plik>

opcje:

-f follow - śledzi zmiany
na bieżąco

Wypisuje ostatnie 10 linii pliku

```
$ tail server.log  
(...)
```

```
$ tail -f server.log  
(...)
```

less <plik>

"less is more" :)

Wypisuje pliki fragment po fragmencie.

W odróżnieniu od prostszych narzędzi, pozwala na poruszanie się po pliku za pomocą strzałek, Page Up/Down oraz wyszukiwanie

```
$ less process.log  
(...)
```

/igła - przechodzi do pierwszego wystąpienia "igła"

n - przechodzi do kolejnego wystąpienia

g - przechodzi do początku pliku

G - przechodzi na koniec pliku

F - tryb "follow"

q - wyjście

Ćwiczenie 2

Przeglądanie pliku

<https://raw.githubusercontent.com/N0therDev/zadania-linux/master/cwiczenie-2.txt>

1. Pobierz plik z GitHuba za pomocą terminala - bez użycia gita
2. Otwórz plik w terminalu - dowolną poznaną metodą (być może warto doinstalować less-a?)
3. Przejdź na koniec pliku i zapisz ostatnie słowo - to początek hasła
4. Przejdź na początek pliku
5. Wyszukaj wszystkie wystąpienia słowa "hasło" i każdorazowo zapisz słowo znajdujące się bezpośrednio po nim
6. Daj znać, gdy skompletujesz całe hasło

edytory tekstu

Modyfikacja zawartości plików

vim <plik>

czyli “jak stąd wyjść”?

Zaawansowany edytor tekstowy z “intuicyjnymi” poleceniami.

Posiada tryb poleceń (domyślnie uruchomiony) i tryb wstawiania (pisania). Do trybu wstawiania wchodzi się klawiszem i (insert). Do trybu poleceń wraca się klawiszem Esc.

Przydatne polecenia:

:q	wyjście
:q!	wyjście bez zapisu, mimo zmian
:wq	wyjście z zapisem
dd	usuń linię
/term	szukaj wystąpienia słowa “term”

nano <plik>

mcedit <plik>

Bardziej “przyziemne” edytory tekstu.

nano jest lekki i dość często spotykany. Zawiera podstawowy zestaw komend, opisanych w pasku na dole ekranu, dostępnych z klawiszem Ctrl.

mcedit to część Midnight Commandera - dużego “okienkowego” menedżera plików. Raczej niespotykany na serwerach...

Ćwiczenie 3

Modyfikowanie plików

<https://raw.githubusercontent.com/N0therDev/zadania-linux/master/cwiczenie-3.txt>

1. Pobierz plik z GitHuba za pomocą terminala - bez użycia gita
2. Skopiuj plik dwukrotnie i pozmieniał nazwy, w taki sposób, aby mieć pliki:
 - vim.txt
 - nano.txt
 - mcedit.txt
3. Otwórz kolejno pliki za pomocą odpowiednich edytorów, wg ich nazw
4. Wykonaj polecenia znajdujące się w plikach
5. Wybierz swój ulubiony edytor ;)

uprawnienia

Użytkownicy, grupy, prawa dostępu

Użytkownicy a Grupy

Użytkownik

- loguje się do systemu
- ma katalog domowy
/home/<user>
- właściciel plików

whoami

adduser <user>

su <user> (switch user)

sudo <polecenie>

Grupa

- może zawierać wielu użytkowników
- użytkownik może należeć do wielu grup

groups [user]

addgroup <group>

adduser <user> <group>

Trzy poziomy uprawnień

Odczyt (r = read)

4

Zapis (w = write)

2

Uruchomienie (x = execute)

1

tylko odczyt	$4 + 0 + 0$	4	r - -
odczyt + zapis	$4 + 2 + 0$	6	rw -
odczyt + uruchomienie	$4 + 0 + 1$	5	r - x
pełen dostęp	$4 + 2 + 1$	7	rw x

Trzy podmioty uprawnień

Dla właściciela (u = user)

Dla grupy (g = group)

Dla pozostałych (o = others)

pełen dostęp, ale tylko dla właściciela	700	rwX-----
pełen dostęp dla właściciela i grupy	770	rwXrwx---
pełen dostęp dla właściciela, reszta tylko odczyt	744	rwXr--r--
zapis dla właściciela, odczyt i uruchomienie dla wszystkich	755	rwXr-xr-x
odczyt + zapis dla wszystkich	666	rw-rw-rw-

chmod <mode> <plik>

change mode

opcje:

-R recursive - zmienia wszystkim plikom w (pod)katalogach

Ustawia lub modyfikuje uprawnienia do pliku

```
$ chmod 0777 a.txt  
$ ls -l  
(w uproszczeniu)  
rwxrwxrwx a.txt
```

```
$ chmod -x a.txt  
$ ls -l  
rw-rw-rw- a.txt
```

```
$ chmod u+x a.txt  
$ ls -l  
rwxrw-rw- a.txt
```


chown <user> <plik>

change owner

opcje:

- R recursive - zmienia wszystkim plikom w (pod)katalogach

Modyfikuje właściciela pliku

```
$ ls -l
```

(w uproszczeniu)

```
root root a.txt
```

```
$ chown adam a.txt
```

```
$ ls -l
```

```
adam root a.txt
```

```
$ chmod -R adam /tmp/pliki
```

```
$ ls -l /tmp/pliki
```

```
adam root plik1
```

```
adam root plik2
```

chgrp <grupa> <plik>

change group

opcje:

-R recursive - zmienia wszystkim
plikom w (pod)katalogach

Modyfikuje grupę pliku

```
$ ls -l
```

(w uproszczeniu)

```
root root a.txt
```

```
$ chgrp members a.txt
```

```
$ ls -l
```

```
root members a.txt
```

```
$ chgrp -R members /tmp/pliki
```

```
$ ls -l /tmp/pliki
```

```
root members plik1
```

```
root members plik2
```

Ćwiczenie 4

utworzenie pustego pliku:
`touch <plik>`

1. Stwórz trzy konta, nazwane:
 - a. swoim imieniem
 - b. innej osoby z grupy
 - c. osoby z innej grupy
2. Stwórz odpowiednie grupy w systemie
3. Przypisz konta osób do odpowiednich grup
4. Z konta nazwanego swoim imieniem stwórz plik `sekret.txt` i nadaj pełne uprawnienia tylko dla siebie
5. Stwórz plik `dla grupy.txt` i pozwól swojej grupie na odczyt - zapis tylko dla siebie
6. Stwórz plik `tablica.txt` i pozwól wszystkim na pełen dostęp
7. Sprawdź, co mogą zrobić inne osoby!

| sort

uniq

WC

word counter

opcje:

-l lines

```
$ sort
```

```
2
```

```
1
```

```
(Ctrl+D)
```

```
1
```

```
2
```

```
$ uniq
```

```
adam
```

```
adam
```

```
(Ctrl+D)
```

```
adam
```

```
$ wc -l
```

```
Litwo, Ojczyzno moja
```

```
Ty jestes jak zdrowie
```

```
(Ctrl+D)
```

```
2
```

strumienie, potoki

Hydrologia?

Strumienie

stdin/stdio streams

Strumień wejściowy (stdin) - dane od użytkownika

- domyślnie: dane z klawiatury
- często: strumień z pliku

```
$ sort  
granat  
awokado  
(Ctrl+D)  
awokado  
granat
```

```
$ sort < owoce.txt  
awokado  
granat
```

Strumienie

stdin/stdio streams

Strumień wyjściowy (stdout) - wynik programu

- domyślnie: wypisywanie na terminal
- często: strumień do pliku (stworzenie/nadpisanie zawartości)

```
$ echo "plynie Wisla plynie"  
plynie Wisla plynie
```

```
$ echo "plynie Wisla plynie" > zbiornik.txt  
$ cat zbiornik.txt  
plynie Wisla plynie
```

Strumienie

stdin/stdio streams

Strumień wyjściowy może także **dopisywać** zawartość do pliku:

```
$ echo "po polskiej krainie" >> zbiornik.txt
$ cat zbiornik.txt
plynie Wisla plynie
po polskiej krainie
```


Potoki (pipe) - komunikacja między programami

Strumienie można przekazywać między programami bez pośrednictwa plików:

```
$ cat liczby.txt | sort | uniq | wc -l  
12
```

(wynik ostatniej komendy - liczba linii, po wcześniejszym posortowaniu i usunięciu duplikatów z pliku `liczby.txt`)

Logiczne łączenie komend

("wykonaj, jeśli")

Polecenia można łączyć operatorami logicznymi

```
$ mkdir test && echo "moge pisac" > test/test.txt
```

(jeżeli użytkownik nie ma uprawnień do stworzenia katalogu, mkdir zwróci błąd i polecenie echo nie uruchomi się)

```
$ rm tmp; echo "nie zwazaj na wynik"
```

```
$ rm tmp || echo "tu takze"
```

(echo będzie wywołane niezależnie, czy rm zwróci błąd, czy nie)

pomoc

opcji jest zawsze więcej, niż uda się zapamiętać

| **<program> -h**

<program> --help

man <program>

manual

Programy zazwyczaj udostępniają skróconą informację o użyciu po uruchomieniu z parametrem -h lub --help

```
$ less --help
```

Dodatkowo, standardowo, pełniejsze instrukcje wyświetla program man

```
$ man less
```

inne narzędzia

przydatne w pracy na Linuksie

Czy wiesz, że?

Możesz przerwać działanie większości programów naciskając kombinację Ctr1+C.

find

find <sciezka>

find <sciezka> -name <nazwa>

Wypisuje wszystkie pliki spełniające
zadane kryteria

```
$ find .  
./zbiornik.txt  
./owoce.txt  
./stare/adam.txt
```

```
$ find / -name README  
/etc/terminfo/README  
/etc/sysctl.d/README  
/etc/alternatives/README  
/etc/init.d/README  
(...)
```

grep <igła>

grep -e <regex>

**grep -v
<wykluczenie>**

Filtruje linie z wejścia i zwraca jedynie pasujące do poszukiwanego wyrażenia

```
$ cat liczby.txt | grep 1
1
10
11
12
(...)
```

```
$ cat liczby.txt | grep -e '[123]2'
12
22
32
```

```
$ cat liczby.txt | grep -v 1
2
3
(...)
```

Ćwiczenie 5

Składanie poleceń

Za pomocą kompozycji poleceń
i przekierowań strumieni:

1. Znajdź w systemie wszystkie pliki, których nazwa zawiera słowo "linux" i zapisz je do pliku "pliki.txt"
2. Znajdź w systemie wszystkie pliki, których nazwa zawiera słowo "gnu" i **dopisz** je do pliku "pliki.txt"
3. Policz ilość unikatowych linii w pliku "pliki.txt"

df -h

Oblicza rozmiar zajętej i wolnej przestrzeni w systemie plików. Opcja -h oznacza "human-readable" (dotyczy jednostek rozmiaru)

```
$ df -h
Filesystem      Size  Used Avail Use% Mounted on
overlay          63G   38G   22G   64% /
```

Oblicza rozmiar plików w danym katalogu. Opcja -s oznacza "summarize" (zlicza wszystkie podkatalogi, zamiast wypisywać je osobno)

```
$ du -sh ~
260K  .
```

du -sh

du <katalog>

ps aux

top

Dwie metody na podejrzenie listy procesów działających aktualnie w systemie (posiadają wiele opcji).

```
$ ps aux
```

USER	PID	%CPU	%MEM	VSZ	RSS	TTY	STAT	START	TIME	COMMAND
root	1	0.0	0.1	18236	2880	pts/0	Ss+	Oct09	0:00	/bin/bash
root	11	0.0	0.1	18312	3368	pts/1	Ss	Oct09	0:00	bash
root	7073	0.0	0.1	34424	2912	pts/1	R+	15:19	0:00	ps aux

ssh <user>@<adres>

Połączenie ze zdalną maszyną udostępniającą linię poleceń (shella) - np. z serwerem.

```
$ ssh adam@192.168.1.1  
$ ssh deployer@prod-in-cloud
```

**scp <zrodlo>:
 <plik> <plik>**

Narzędzie do kopiowanie plików ze zdalnych maszyn lub na zdalne maszyny - "pod spodem" używa połączenia ssh.

```
$ scp web@server:/var/logs.tar ~/logi  
(z serwera na lokalną maszynę)
```

**scp <plik>
 <cel>:<plik>**

```
$ scp config web@server:/etc/config  
(z lokalnej maszyny na serwer)
```

ln -s <cel> <nazwa>

Tworzy symboliczne dowiązanie (alias) do pliku. Bogatszy odpowiednik skrótów z Windowsa.

Z punktu widzenia większości programów, dowiązanie jest identyczne z docelowym plikiem:

- można je edytować (zmianie ulegnie docelowy plik),
- można je przenosić/kopiować (przeniesiona zostanie faktyczna zawartość, nie "skrót")

```
$ ln -s /bin/inny /usr/bin/program
```

```
$ ls -l /usr/bin/program  
lrwxrwxrwx [...] program -> /bin/inny
```

cut -d <separator> -f <kolumny>

Narzędzie do wycinania fragmentów z linii tekstu. Typowe użycie - wycinanie kolumn z pliku comma-separated.

Parametr -d specyfikuje separator rozdzielający kolumny.

Parametr -f specyfikuje numer(y) kolumn, które mają być wybrane.

```
$ cat dane.csv  
Jan,Kowalski,1976-05-25,M  
Anna,Nowak,1990-04-21,F
```

```
$ cat dane.csv | cut -d ',' -f 2,4  
Kowalski,M  
Nowak,F
```

**tar -cf <archiwum>
<pliki...>**

(archiwizacja)

tar -xf <archiwum>

(rozpakowanie)

tape archive

Łączy wiele plików w jeden plik "archiwum" -
gotowy do kompresji

```
$ tar -cf archiwum.tar plik1 plik2
```

(utworzy plik archiwum.tar)

```
$ ls
```

archiwum.tar plik1 plik2

```
$ rm plik*
```

```
$ tar -xf archiwum.tar
```

(odtworzy pliki plik1 i plik2)

```
$ ls
```

archiwum.tar plik1 plik2

gzip <archiwum>

(kompresja)

gunzip <archiwum>

(rozpakowanie)

Kompresuje plik archiwum

```
$ gzip archiwum.tar  
$ ls  
archiwum.tar.gz
```

```
$ gunzip archiwum.tar.gz  
$ ls  
archiwum.tar
```

Można też użyć bezpośrednio opcji tar -z

```
$ tar -czf arch.tar.gz plik1 plik2  
$ rm plik*  
$ ls  
arch.tar.gz
```

```
$ tar -xzf arch.tar.gz  
$ ls  
arch.tar.gz plik1 plik2
```

Ćwiczenie 6

Parsowanie logów

[https://raw.githubusercontent.com/
NOtherDev
/zadania-linux/master
/cwiczenie-6.tar.gz](https://raw.githubusercontent.com/NOtherDev/zadania-linux/master/cwiczenie-6.tar.gz)

1. Pobierz plik archiwum z GitHuba - z terminala, bez użycia gita
2. Rozpakuj pliki z archiwum
3. Zapisz do pliku "strony.txt" wszystkie adresy, które odwiedzili użytkownicy telefonów Samsung SM-G950F.
Wpisy ze wszystkich trzech dni umieść łącznie w jednym pliku, posortowane i wyłącznie unikatowe

cron

harmonogram zadań

Wyrażenia harmonogramu cron

Wyrażenia określają, kiedy wykonana zostanie dana komenda.

minuta	godzina	dzień	miesiąc	dz. tyg.	
Przykłady					
15	*	*	*	*	raz na godzinę - 0:15, 1:15...
*	*/2	*	*	1-5	co minutę w godziny parzyste, ale tylko pon-pt
0	12	1,11,21	*	*	1, 11 i 21 dnia miesiąca w południe

crontab -e

edycja harmonogramu

crontab -l

podgląd harmonogramu

Polecenia w harmonogramie ustawia się poprzez edytor tekstowy uruchamiany przez `crontab -e`.

Składnia:

komentarz

<wyrażenie> <polecenie>

np.

```
# eksport logow codziennie o 4:00
```

```
0 4 * * * /export-logs.sh
```

```
# sesje bankowe 3x w dni powszednie
```

```
0 7,12,15 * * 1-5 /process.sh >> logs.log
```

```
# healthcheck co minute
```

```
* * * * * /healthcheck.sh
```

Ćwiczenie 7

Harmonogram zadań

Wypisanie dwóch wyników naraz:

```
$ echo "`date` : `users`"
```

` - "backtick" - tam, gdzie "~"

1. Ustaw w systemie zadanie, które co dwie minuty dopisze do pliku "czuwak.txt" informację jak długo system jest uruchomiony (polecenie uptime) oraz liczbę procesów w systemie.
2. Ustaw w systemie zadanie, które co dwie godziny pobierze zawartość strony głównej któregoś z portali informacyjnych i jeśli odpowiedź zawiera słowo "Lewandowski", dopisze do pliku "wzmianki.txt" bieżącą datę (polecenie date).

git

surowy i “prawdziwy”

```
git clone <repo>
git pull
git status
git branch <branch>
git checkout <branch>
git add <pliki>
git commit -m <opis>
git push
git merge <branch>
git rebase -i <branch>
git log
git ...
```

Każda operacja w gicie posiada osobną stronę z pomocą i opcjami:

```
$ git help rebase
```

Aliasy **git**

Git umożliwia tworzenie własnych nazw do złożonych komend - aliasów - poprzez edycję pliku ~/.gitconfig lub komendę:

```
git config --global alias.<alias> <komenda>
```

Niezwykłe użyteczne aliasy:

```
alias.lola=log --color --graph --pretty=format:'%Cred%h%Creset  
-%C(yellow)%d%Creset %s %Cgreen(%cr) %C(bold blue)<%an>%Creset'  
--abbrev-commit --al
```

```
alias.please=push --force-with-lease
```

Ćwiczenie 8

git w konsoli

1. Sklonuj dowolne repozytorium z GitHuba za pomocą linii poleceń
2. Załóż nowy, własny branch
3. Wprowadź dowolną zmianę (również za pomocą linii poleceń)
4. Wyślij zmianę do zdalnego repozytorium (do swojego forka)

Terminal to Twój przyjaciel

...szczególnie kiedy dodatkowo ułatwia pracę.

<https://github.com/robbyrussell/oh-my-zsh>

- pluginy podpowiadające składnię mnóstwa poleceń
- wizualne wskaźniki statusu gita i aktualnego brancha
- wskaźnik wyniku ostatniej komendy
- wygodne przeszukiwanie historii poleceń

dzięki!

Adam Bar

<https://adambar.pl/>

Twitter: @NOtherDev

Skrypty w Bashu

Najprostsze skrypty w Bashu to zestawy komend zebrane w pliku *.sh

```
$ cat date.sh  
echo "Dzisiaj jest: `date`"  
$ chmod +x date.sh  
$ ./date.sh  
Fri Oct 13 15:00:00 UTC 2017
```

Zmienne w Bashu

```
DATA=`date`  
echo "Dzisiaj jest $DATA"
```

```
LICZNIK=1  
LICZNIK=$((LICZNIK+1))  
echo $LICZNIK      # wynik: 2
```

```
echo $1            # pierwszy parametr wywołania skryptu
```

Zmienne systemowe (można je podejrzeć przez env):
PATH, HOME, PWD...

Warunki w Bashu

```
if [ $1 -gt 100 ]  
then  
    echo "Podano duza liczbe!"  
fi
```

```
if [ -e $2 ]  
then  
    echo "Plik $2 istnieje!"  
else  
    echo "Plik $2 nie istnieje :("  
fi
```

Pętle w Bashu

```
while [ $counter -le 100 ]  
do  
    echo $counter  
    ((counter++))  
done
```

```
for file in *.html  
do  
    diff file _base.html  
done
```